

Aanvulling Raad van Beheer Duurzaam Fokbeleid – reactie Zembla

Als aanvullende reactie op de uitzending van Zembla acht de Raad van Beheer het van belang de volgende zaken uit de uitzending te rectificeren omdat hierin verkeerde informatie wordt verstrekt. Dit kan zorgen voor een verkeerde beeldvorming.

Raad van Beheer kiest welzijn honden boven financiële inkomsten

In de documentaire van Zembla wordt door de voice-over gezegd dat de Raad van Beheer uit geldelijk gewin zoveel mogelijk stambomen wil verkopen ook als dit ten koste gaat van de gezondheid van de ingeschreven honden.

Dit is pertinent niet waar. De Raad van Beheer is een vereniging zonder winst oogmerk. Zij is er dus niet op uit om zoveel mogelijk geld te genereren. Bij maatregelen in het recente verleden, zoals de welzijnsregels, heeft de Raad juist bewust gekozen voor regels die in het belang van het welzijn van de hond zijn, ook al gaat het instellen van deze regels ten koste van het aantal uitgegeven stambomen.

In het interview met Zembla is het volgende letterlijke antwoord gegeven door het bestuurslid van de Raad van Beheer (citaat): 'Dan verkopen wij minder stambomen, dat vindt ik niet erg als ik daardoor gezonde en sociale honden krijg. Dan wil ik best minder stambomen verkopen.'

Interviewer Zembla: 'Er zijn mensen die zeggen: die stamboom is een belangrijke inkomstenbron voor de raad van beheer en daarom heeft de Raad van Beheer er moeite mee de stamboom niet af te geven, ook als het eigenlijk niet zou moeten.'

Raad van Beheer: 'Nee, die moeite hebben wij er niet mee. Als een ras niet voldoet aan de regels die er zijn, dan wordt er geen stamboom verleend.'

De programmamakers hebben deze reactie, waarschijnlijk bewust, niet meegenomen in de uitzending. De Raad van Beheer wil er wel voor zorgen dat zoveel mogelijk rashonden onder de gezondheids- en welzijnsregels vallen van de Raad van Beheer en niet verdwijnen naar het grijze circuit omdat dit vaak ten koste gaat van de algehele gezondheid en welzijn van die honden.

Onjuiste cijfers over rashonden

In de documentaire worden diverse onjuiste cijfers gegeven. Een duidelijk voorbeeld hiervan zijn de door de zogenaamde genetisch expert aangedragen cijfers over de aantallen fokkers en hun belang in de fokkerij. De vermeende expert beschikt duidelijk niet over de juiste kennis en cijfers daarover. Het fokken van rashonden gebeurt voor het overgrote deel door 'gelegenheidsfokkers' die 1 of soms 2 nestjes per jaar fokken. Dit is ruim 80% van het aantal fokkers. Het aandeel beroepsmatige fokkers, met meer dan 5 nestjes per jaar, is slechts 5% van het totaal aantal fokkers.

Onjuiste uitspraken over afdeling Gedrag, Gezondheid & Welzijn

In tegenstelling tot de uitspraken van de ex-medewerker in de uitzending beschikt de Raad van Beheer al jarenlang over een uitgebreide afdeling Gedrag, Gezondheid & Welzijn met daarin een in de genetica gespecialiseerde en gepromoveerde dierenarts. De Raad van Beheer investeert jaarlijks veel tijd en middelen in Gezondheid, Gedrag & Welzijn omdat zij dit van wezenlijk belang vindt voor de fokkerij van rashonden.

Stamboom is geen kwaliteitsdocument

In de uitzending wordt ten onrechte beweerd dat de Raad van Beheer de stamboom als een kwaliteitsdocument neerzet. Dit is niet correct. De stamboom is op dit moment een afstammingsbewijs.

De Raad van Beheer is wel serieus bezig met een plan om op de stamboom informatie te vermelden over de ouderdieren en de omstandigheden waaronder de pup gefokt is. Informatie over de gezondheids, gedrags- en welzijnsregels die er gevolgd zijn, of juist niet gevolgd zijn, door de fokker bij het fokken van de pup. Op deze manier krijgt de pupkoper in de toekomst inzicht in het niveau van verantwoord fokken van zijn pup. Op basis daarvan kan een potentiële pupkoper een betere keuze maken voor een verantwoord gefokte pup in vergelijking met een look-a-like of raspup die gefokt is zonder de gezondheids- en welzijnsregels.

Naar aanleiding van de toenemende signalen van media en organisaties over de rashondenfokkerij, heeft de Raad van Beheer de volgende reactie opgesteld.

Raad van Beheer neemt haar verantwoordelijkheid in duurzaam fokbeleid

De Raad van Beheer is het overkoepelende orgaan op het gebied van de kynologie in Nederland. Zij heeft onder andere tot doel het voeren van stamboekhouding en de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties.

Problematiek bij rashonden

Door diverse media worden problemen geschetst bij rashonden zoals erfelijke aandoeningen en andere gezondheidsproblemen. De Raad van Beheer herkent en erkent een gedeelte van de door diverse media geschetste problematiek. De Raad van Beheer is zich wel degelijk bewust van de situatie.

De Raad van Beheer heeft daarom al in maart van dit jaar haar Plan van Aanpak Duurzaam Fokbeleid aangeboden aan het ministerie. Het ontbreekt in de diverse media echter aan de noodzakelijke nuancering van de problematiek. De Raad van Beheer wil dit graag in het juiste perspectief plaatsen.

Hondenpopulatie in Nederland: 7 van de 10 honden is stamboomloze hond

In Nederland gaan jaarlijks ca. 120.000 hondenpups naar hun nieuwe baasjes. Daarvan is ruim 65%, dus 7 van de 10 pups een niet-rashond, oftewel een hond zonder stamboom.

Het grootste deel van de niet-rashonden zijn zogenaamde look-a-likes. Dit zijn honden die eruitzien als rashonden maar geen officiële stamboom hebben. Ze worden vaak verkocht als rashond maar zonder officiële stamboom. Daarnaast is er een kleiner gedeelte van bastaarden, oftewel honden van gemengde ouders, ook zonder officiële stamboom.

Dit betekent dat de Raad van Beheer slechts invloed heeft over 1/3^e deel van de totale hondenpopulatie. De overige ruim 65% van de honden vallen niet onder de regels van de Raad van Beheer. Op 7 van de 10 honden op straat, de stamboomloze honden, heeft de Raad van Beheer geen enkele invloed.

Consequentie van strikte regelgeving

In het algemeen is het verstandig om regelgeving in te voeren. De Raad van Beheer heeft dit in het verleden gedaan, doet dit nu en zal dit ook in de toekomst doen. Echter, in de praktijk blijkt dat strikte regelgeving ertoe leidt dat fokkers zich buiten de rashondenfokkerij gaan plaatsen. In dit grijze circuit worden geen stambomen aangevraagd waardoor de honden niet meer onder de welzijns- en gezondheidsregels van de Raad van Beheer vallen. Er worden echter niet minder honden gefokt en doordat men zich aan de welzijns- en gezondheidsregels onttrekt helaas ook geen gezondere honden.

Bij diverse rassen waar in het verleden strikte regels werden toegepast was er een duidelijke afname van het aantal geboren pups van dat ras met stamboom. Er was echter een duidelijke toename van het aantal importhonden van het ras, van het aantal nesten dat in het buitenland gefokt werd met voorheen Nederlandse honden en een explosieve toename van look-a-likes, oftewel stamboomloze honden die eruitzien als rashonden en veelal uit rashonden gefokt worden. Het probleem werd daardoor alleen maar groter en verplaatste zich naar andere gebieden waar geen controle plaatsvindt en geen gezondheids- en welzijnsregels zijn.

Bij het invoeren van regels moet men zich dus ook realiseren dat men antwoord dient te geven op de vraag wie de problemen in dit steeds groter wordende stamboomloze circuit dan gaat oplossen.

Vraagmarkt

De hondenmarkt is een vraagmarkt. Er worden pups gefokt en verkocht naarmate er vraag naar bepaalde rassen of naar de look-a-likes van bepaalde rassen is.

Deze vraag is redelijk constant in totale aantallen maar is voor bepaalde rassen/look-a-likes sterk aan mode onderhevig. De vraag naar rassen die in films voorkomen of die door celebrities worden gehouden wordt hierdoor beïnvloed. Denk hierbij aan de 'Pim Fortuyn-hondjes' en de chihuahua van Paris Hilton.

Hierop spelen met name de grootschalige fokkers en importeurs van look-a-likes in. Deze kunnen snel en in grote aantallen dit soort modehonden leveren.

De kleinschalige rashondenfokkerij die aan regels gebonden is zoals minimale en maximale leeftijd van de moederhond, maximaal aantal nesten per periode en per leven, kan dit, gelukkig, niet.

Op een willekeurig moment staan zelfs nu, na de hype, op Marktplaats tussen de 4x tot 10x zo veel look-a-like chihuahuas te koop dan stamboom chihuahuas.

Als er geen rashonden gefokt zouden worden, zouden er dus dezelfde, zo niet grotere, aantallen stamboomloze look-a-likes verkocht en dus gefokt gaan worden. De controle en regelgeving op gezondheid en welzijn van deze stamboomloze honden is vele malen minder dan in de georganiseerde rashondenfokkerij met gezondheid- en welzijnsregels. Dit betekent een verslechtering van de situatie voor alle honden.

Tevredenheid eigenaren rashonden

In de media worden aantallen genoemd van rashonden die aan ernstige afwijkingen zouden lijden die hun welzijn ernstig aantasten. Als dit het geval is zouden de eigenaren dit waarschijnlijk onderkennen. In een onafhankelijk onderzoek geeft meer dan 84% van de eigenaren van een rashond aan dat zij bij een volgende hond, wederom voor een rashond zouden kiezen. Dit is een zeer grote mate van tevredenheid. Dit gegevens staat haaks op de aangegeven aantallen van rashonden met aandoeningen.

Plan van Aanpak Duurzaam Fokbeleid

De Raad van Beheer heeft in maart 2010 haar Plan van Aanpak Duurzaam Fokbeleid aan het ministerie aangeboden.

In dit Plan van Aanpak Duurzaam Fokbeleid zijn alle ontwikkelingen en plannen voor de toekomst gebundeld, zodat de overheid en de maatschappij een duidelijk beeld krijgt hoe de Rasverenigingen en de Raad van Beheer als overkoepelende organisatie ook de komende jaren haar verantwoording neemt. Het Plan van Aanpak is gepubliceerd op de website van de Raad van Beheer, www.raadvanbeheer.nl, onder de knop 'Fokkerij', pagina 'Fokbeleid'.

Inteeltbeperking

Sinds 1 juli 2010 zijn de regels voor inteeltbeperking van rashonden van kracht.

Sterke inteelt in populaties leidt tot een bedreiging van de gezondheid en het welzijn van dieren. De Raad van Beheer heeft daarom besloten tot invoering van inteeltbeperking.

Voor honden die geboren worden uit de hieronder vermelde combinaties worden geen stambomen afgegeven.

De volgende combinaties van ouderdieren zijn niet toegestaan:

- a. Ouder / kind combinatie (combinatie P generatie / F1 generatie)
- b. Broer / zus combinatie (combinatie F generatie)
- c. Grootouder/kleinkind combinatie (combinatie P generatie / F2 generatie)

Algemene welzijnsregels fokken rashonden

Per 1 juli 2008 heeft de Raad van Beheer de zogenaamde 'welzijnsparagraaf' voor het fokken van rashonden ingevoerd. Hierin zijn regels opgenomen voor het welzijn van de moederhond zoals maximaal aantal nesten, minimale en maximale leeftijd van de moederhond, maximaal 2 nesten in 24 maanden, etc. Alle fokkers van rashonden dienen zich aan deze regels te houden. Bij overtreding volgt een sanctie tegen de fokker. Sinds de invoering van deze regel zijn er al diverse fokkers bestraft waaronder een sanctie diskwalificatie voor het leven. De Raad van Beheer zou graag zien dat deze regels ook zouden gelden voor de niet-rashonden fokkerij.

Gezondheidsonderzoeken

De afdeling Gezondheid, Gedrag en Welzijn van de Raad van Beheer coördineert en registreert al jaren gestandaardiseerd onderzoek naar een aantal erfelijke aandoeningen, waaronder heupdysplasie, elleboogdysplasie, oogonderzoeken, et cetera, ter preventie van verdere verspreiding. Zij werkt hiervoor nauw samen met specialisten op dit gebied in Nederland en in het buitenland. De Raad van Beheer investeert hier jaarlijks veel tijd en middelen in omdat zij dit van wezenlijk belang vindt voor de fokkerij van rashonden.

Daarnaast worden er door de rasverenigingen veelal aanvullende onderzoeken gedaan die specifiek voor het ras van belang zijn. Bij de niet-rashonden fokkerij ontbreken deze onderzoeken. Fokkers kunnen op basis van de uitslag van de onderzoeken een verantwoorde keuze maken om wel of niet te fokken met deze dieren. Dit bevordert de algehele gezondheid van de rashondenpopulatie. Deze onderzoeken worden helaas niet bij de niet-rashonden toegepast waardoor er geen verantwoorde keuze van ouderdieren mogelijk is.

Controle buitendienst

De Raad van Beheer heeft buitendienstmedewerkers die ieder geboren nest rashonden in Nederland voorziet van een chip. Bij deze registratie en identificatie controleren zij de omstandigheden waarin het nest zich bevindt en adviseren zij de fokker over mogelijke verbeteringen.

Indien er omstandigheden zijn die het welzijn of de gezondheid van het nest in gevaar brengen wordt er automatisch melding gemaakt bij de Inspectie Dienst die verantwoordelijk is voor de handhaving van de wettelijke regels en opsporingsbevoegdheid heeft. De buitendienstmedewerkers van de Raad van Beheer hebben deze opsporingsbevoegdheid niet. Dit betekent een beperking van de controlemogelijkheden.

Aanpassen rasstandaarden en noodzaak van internationale aanpak

Bij de exterieurbeoordeling van rashonden op tentoonstellingen wordt de rasstandaard als uitgangspunt genomen. De rasstandaard is vrij vertaald een omschrijving hoe de hond er uit zou moeten zien. Het aanpassen van een rasstandaard van een ras wordt soms aangevoerd als onderdeel van de oplossing van overtypering. Het land van oorsprong van een ras is verantwoordelijk voor de rasstandaard.

Nederland kent 9 Nationale rassen. De Nederlandse rasstandaarden zijn kritisch bekeken op de mogelijkheid tot schadelijke overtypering. Het aanpassen van alle overige rasstandaarden ligt niet in handen van de Raad van Beheer. De rasvereniging in het land van oorsprong is daarvoor verantwoordelijk.

De Raad van Beheer heeft het internationaal overkoepelende orgaan de FCI gevraagd om een standpunt in te nemen over deze kwestie en gevraagd wat zij voor concrete acties gaat ondernemen. Wereldwijde aanpak, dus ook in samenwerking met de Amerikaanse Kennel Club en de Engelse Kennel Club, is veel effectiever dan een individuele actie van een land als Nederland. De Raad van Beheer zal zich actief inzetten om de FCI te overtuigen van de noodzaak van een aangepast internationaal beleid.



Gedragcode Keurmeesters en Ras Specifieke Instructies op hondenshows

Door de Raad van Beheer is er in mei 2010 een gedragscode ingesteld en actief geworden voor keurmeesters. In deze gedragscode, waaraan iedere keurmeester zich dient te houden, is opgenomen dat de keurmeesters moeten kijken naar de gezondheids- en welzijnsaspecten binnen het ras en dit als uitgangspunt moeten nemen bij de beoordeling. Angstig en/of agressief gedrag zal nooit getolereerd worden en resulteren in het diskwalificeren van de hond.

Rashonden met (uiterlijke) kenmerken, die kunnen leiden tot gezondheids-, gedrags en/of bewegingsproblemen of deze tot gevolg hebben, mogen nooit de kwalificatie 'uitmuntend' krijgen of prijzen of titels winnen. Indien de keurmeester zich hieraan niet houdt volgen er sancties.

Deze Nederlandse gedragscode heeft model gestaan voor de nu internationaal ingevoerde "FCI Show Judges Code of Commitment to the welfare of pure bred dogs".

Als aanvullende maatregel zullen vanaf 1 februari 2011 de keurmeesters op hondenshows moeten keuren naar de zogenaamde Ras Specifieke Instructies RSI. Hierin staan specifieke richtlijnen voor het keuren van bepaalde hondenrassen gezien in het licht van gezondheid, gedrag en welzijn.

Van rassen die expliciet genoemd zijn als een "ras dat aandacht verdient" is de keurmeester verplicht om een formulier in te vullen over waargenomen specifieke welzijnsaspecten van het ras. Op deze manier worden deze rassen nadrukkelijk gemonitord en kan er waar nodig actie ondernomen worden door de rasvereniging in het fokbeleid.

Niet-rashonden fokkerij

De Raad van Beheer registreert al meer dan 100 jaar alle rashonden en (gezondheids)gegevens. De rashonden moeten voldoen aan de fokregels van de Raad van Beheer. Er zijn bij de Raad van Beheer specifieke fokregels op het gebied van gezondheid, gedrag en welzijn van de honden. Hierdoor zijn er gegevens beschikbaar over de rashondenpopulatie. Meten = weten. De rashondenpopulatie als geheel is daardoor een makkelijk doelwit van kritiek, hoe terecht soms ook.

De niet-rashonden fokkerij, die een veel groter deel van de hondenpopulatie in Nederland vertegenwoordigt, meer dan 65%, registreert vaak geen enkel gegeven, gezondheidsonderzoek of afstamming.

De stamboomloze honden worden veelal geïmporteerd uit het buitenland of op grootschalige wijze gefokt bij Nederlandse beroepsfokkers. Deze stamboomloze honden kennen geen welzijnsregels op fokgebied. Tevens zijn niet al deze honden geïdentificeerd of geregistreerd en ondergaan ze geen vastgelegde preventieve gezondheidsonderzoeken.

Door het ontbreken van (geregistreerde) gegevens is deze sector daarom niet aan te spreken op de situatie die binnen die populatie voorkomt. Er zijn immers geen betrouwbare gegevens beschikbaar. De talloze voorbeelden van hondenleed binnen de niet-rashonden sector die door de media opgepikt worden zijn waarschijnlijk slechts een topje van de ijsberg. Dit ontslaat de Raad van Beheer niet van haar verantwoordelijkheid, maar geeft aan dat er meer aandachtgebieden zijn waar er welzijnsverbeteringen kunnen worden doorgevoerd. In de totale aanpak van de welzijnsproblemen dient men dan ook nadrukkelijk naar de niet-rashonden sector te kijken.

Verbondenheid maakt oproep aan sector noodzakelijk

De Raad van Beheer beheert slechts een minderheidsdeel van de hondenpopulatie in Nederland. Maatregelen in de rashondensector zijn onlosmakelijk verbonden aan de niet-rashonden sector. De rashondensector is de enige sector met een bepaalde mate van georganiseerdheid. Dit geeft de mogelijkheid om fokkers en eigenaren te bereiken. Dat is niet het geval in de niet-rashonden sector. Er gaan stemmen op die als oplossing van de problematiek aangeven dat de rashond verboden moet worden. Dit stevige standpunt trekt weliswaar de aandacht maar zal niet tot een oplossing van de problemen leiden maar tot een verschuiving en waarschijnlijk vergroting van de problemen. Ons standpunt maakt dit duidelijk.

Wij roepen de overige organisaties binnen en buiten de hondensector daarom op om met reële oplossingen te komen en mee te denken. Uitgangspunt daarbij dient altijd het belang van de hond te zijn.

Plannen overheid komen overeen met Raad van Beheer

Staatssecretaris Bleker van Landbouw heeft op 10 december 2010 een aantal plannen aangegeven. De Raad van Beheer is verheugd om te zien dat de aangegeven plannen van de overheid op een aantal punten al door de Raad van Beheer zijn ingevoerd.

Zo wil de overheid een algehele Identificatie & Registratie van honden. De Raad van Beheer registreert en identificeert al meer dan 100 jaar alle rashonden in Nederland en is daarmee de grootste en meest ervaren partij op dit gebied. De Raad van Beheer is voorstander van een algehele I&R als onderdeel van het tegengaan van malafide hondenhandel.

Tevens wil de staatssecretaris niet langer dat er bij hondenshows prijzen worden uitgereikt aan dieren die duidelijk lijden onder hun schoonheid. De door de Raad van Beheer ingevoerde 'Code voor keurmeesters' in combinatie met de Ras Specifieke Instructies sluiten hier perfect op aan.

De Raad van Beheer hoopt dat de andere partijen in de sector meewerken aan de plannen en is graag bereid haar expertise in te zetten om hen hierbij te ondersteunen.

Noot voor de pers

De Raad van Beheer verleent geen medewerking aan verzoeken voor telefonische of persoonlijke interviews of beantwoording van vragen. Vragen door media naar aanleiding van deze publicatie kunnen schriftelijk worden gesteld via pers@raadvanbeheer.nl.

Overname van dit artikel of gedeelten hiervan is slechts toegestaan met bronvermelding en verwijzing naar het totale artikel (www.raadvanbeheer.nl) en na melding van overname of gebruik via pers@raadvanbeheer.nl.

© Raad van Beheer – Amsterdam – www.raadvanbeheer.nl

Publicatiedatum Aanvulling 14-12-2010

Publicatiedatum Status duurzaam fokbeleid 11-12-2010